

Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Інституту
академік НАН України

Сергій КОМІСАРЕНКО

« 20 » 20 21 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Асистентська педагогічна практика

Галузь знань: 09 Біологія

Спеціальність: 091 Біологія та біохімія

Освітньо-наукова програма: Біологія та біохімія

Освітній рівень: доктор філософії (PhD)

Шифр за ОНП: ОНД5

КИЇВ-2024

Робоча програма дисципліни «Асистентська педагогічна практика» для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (третього освітньо-наукового рівня) за спеціальністю 091 Біологія та біохімія «29» листопада 2024 року, 10 с.

Розробник(и) програми:

Цуруль Ольга Анатоліївна – старший науковий співробітник відділу науково-інформаційних та інноваційних досліджень Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України, кандидат педагогічних наук, доцент.

Робочу програму навчальної дисципліни «Асистентська педагогічна практика» затверджено на засіданні Вченої ради Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України.

Протокол № 8 від «29» листопада 2024 року

Директор Інституту
біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України
академік НАН України

Сергій КОМІСАРЕНКО
«29» листопада 2024 року

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 09 Біологія (шифр і назва)	<i>Обов'язкова</i> (вибіркова)	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 091 – Біологія та біохімія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання Звіт (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		3-й	-й
Розподіл годин для денної форми навчання: самостійної роботи аспіранта - 180		Лекції	
	год.	год.	
	Практичні, семінарські		
	год.	год.	
	Лабораторні		
	год.	год.	
	Самостійна робота		
	180 год.	год.	
Консультації: _____ год.			
Вид контролю: Залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: поглиблення та закріплення знань аспірантів з питань організації і форм здійснення освітнього процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмій і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін відповідного фахового напрямку та дисциплін фундаментального циклу для спеціальності 091 «Біологія та біохімія».

Завдання:

- формування в аспірантів умій і навичок організації та самостійного проведення навчально-виховної роботи зі здобувачами ЗВО;
- ознайомлення практикантів безпосередньо в ході освітнього процесу з основними формами, методами, засобами викладання біологічних дисциплін, з перспективним педагогічним досвідом НПП і його практичним освоєнням;
- набуття професійних якостей майбутніх викладачів, які відповідають вимогам сучасного суспільства;
- збагачення і поглиблення теоретичних знань аспірантів на основі їх використання у конкретних навчально-виховних ситуаціях;

- виховання у практикантів творчого, дослідницького підходу до педагогічної, наукової і виховної діяльності;
- ознайомлення з сучасним станом навчально-виховної роботи у закладі вищої освіти;
- формування потреб у самоосвіті, самовихованні та підвищенні кваліфікації.

Знати:

- теоретичні основи організації освітнього процесу у закладах вищої освіти;
- особливості професійної підготовки здобувачів за певною освітньою програмою;
- сутність та особливості навчальної, організаційної, методичної, науково-дослідної роботи викладача біологічних дисциплін у ЗВО;
- методичні особливості організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Вміти:

- аналізувати нормативні документи та інформаційні джерела, що регламентують особливості підготовки здобувачів різних рівнів вищої освіти;
- аналізувати ОПП підготовки здобувачів різних рівнів вищої освіти, робочі програми, силабуси;
- добирати та аналізувати інформаційні джерела щодо можливості їх використання в аудиторній та позааудиторній навчальній та науковій діяльності здобувачів;
- аналізувати освітнє середовище формування біологічних знань та знань з дотичних міждисциплінарних напрямів здобувачів різних рівнів вищої освіти, здійснювати дидактичне опрацювання досягнень сучасної науки для її трансформації у навчальний матеріал конкретної дисципліни;
- обирати й обґрунтовано реалізовувати форми навчання здобувачів (лекції, лабораторні, семінарські та практичні заняття, самостійну пізнавальну діяльність);
- визначати й керувати різними формами організації навчальної діяльності здобувачів (індивідуальною, груповою, фронтальною) та методами навчання (словесними, наочними, практичними й іншими методами), а також засобами навчання (на паперових та електронних носіях) адекватними меті й змісту аудиторних занять; створювати умови для раціонального їх використання;
- встановлювати внутрішньодисциплінарні та міждисциплінарні зв'язки, що передбачає раціональне їх використання та організацію повторення спорідненого матеріалу для формування у здобувачів системних знань та наукового світогляду;
- моделювати освітній процес, прогнозувати можливі труднощі у навчанні здобувачів і кінцеві результати їхньої навчальної діяльності та власної викладацької діяльності, переносити набуті психолого-педагогічні знання у площину практичних дій викладача ЗВО;

- планувати та здійснювати розроблення конспектів різних типів аудиторних занять за певною структурою (формулювати мету аудиторного заняття та його основні завдання; визначати структуру заняття відповідно до обраного типу заняття та поставленої мети; визначати його зміст; оформлювати конспект та створювати мультимедійний супровід до нього);

- проводити на належному науково-методичному рівні аудиторні заняття зі здобувачами (мотивація вивчення теоретичного матеріалу та обґрунтування необхідності використання набутих знань; здійснення актуалізації опорних знань здобувачів; послідовний, логічний виклад навчального матеріалу з використанням комплексу методів і засобів навчання; застосування інтерактивних методів навчання у здобуванні знань; закріплення й узагальнення вивченого матеріалу; контрольні-оцінні дії; повідомлення завдання з підготовки до наступних аудиторних занять);

- організовувати діяльність здобувачів з підготовки і проведення експериментальних досліджень (опрацювання та удосконалення інструкцій проведення лабораторних та практичних робіт; розроблення алгоритмів дій виконання здобувачів дослідницьких завдань);

- організовувати самостійну пізнавальну діяльність здобувачів з інформаційними джерелами (раціональне виконання завдань самостійної роботи з навчальної дисципліни за певним алгоритмом дій); стимулювати формування в них готовності до самоосвіти;

- діагностувати рівень навчальних досягнень здобувачів (розробляти завдання для контролю навчальних досягнень з конкретної дисципліни; створювати варіанти тестових завдань для поточної та модульної перевірки рівня засвоєння знань здобувачами, здійснювати поелементний аналіз одержаних результатів та корекцію їх професійних досягнень);

- хронометрувати, фіксувати, здійснювати облік навчальної діяльності здобувачів;

- здійснювати самооцінку результатів власної педагогічної діяльності;

- аналізувати хід та результати аудиторних занять на підставі спостереження за навчальною діяльністю здобувачів і діями викладачів (аналізувати навчальні заняття; встановлювати відповідність між запланованими та реально досягнутими результатами навчальної діяльності здобувачів);

- забезпечувати конструктивне спілкування зі здобувачами у процесі навчання;

- здійснювати апробацію результатів власних наукових досліджень у процесі фахової підготовки здобувачів різних рівнів вищої освіти;

- організовувати науково-дослідну роботу здобувачів у науковому гуртку, проблемній групі, індивідуальній науковій діяльності.

Зв'язок з іншими дисциплінами: Організація науково-педагогічної діяльності, філософія науки та культури, дисципліни циклу професійної підготовки.

3. Програма навчальної дисципліни

Зміст асистентської педагогічної практики (за видами діяльності):

- ознайомлення з плануванням та організацією роботи кафедри, дидактичним і технічним забезпеченням освітнього процесу, індивідуальними планами роботи викладачів;
- складання індивідуального плану роботи на час практики;
- аналіз ОПП підготовки здобувачів різних рівнів вищої освіти, навчальних і робочих програм, силабусів навчальних дисциплін, з яких будуть проводитись лекції, практичні, семінарські або лабораторні заняття;
- відвідування та аналіз аудиторних занять (не менше 10) викладачів та аспірантів;
- розроблення планів-конспектів лекції, лабораторних, практичних і семінарських занять, засідання студентського наукового гуртка (проблемної групи), виховних заходів та їх проведення й самоаналіз;
- ознайомлення з методичною, організаційною, науково-дослідною роботою викладачів кафедри та її результатами;
- апробація результатів власних наукових досліджень у процесі фахової підготовки здобувачів у ЗВО;
- участь у засіданнях кафедри, наукових та профорієнтаційних заходах ЗВО.

4. Методи контролю

Основним звітним документом проходження асистентської педагогічної практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти є письмовий звіт з переліком видів діяльності та аналізом результатів виконаної роботи. Захист звіту з асистентської педагогічної практики відбувається перед членами комісії, яка створюється за розпорядженням директора Інституту.

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання результатів виконання завдань, оцінювання проведених аспірантом аудиторних занять.

5. Розподіл балів, які отримують аспіранти

Навчальна діяльність здобувачів з дисципліни оцінюється за ознакою визначених видів діяльності. Сукупна поточна успішність оцінюється від 0 до 100 балів включно. Вивчення дисципліни завершується заліком.

№ з/п	Вид діяльності практиканта	Максимальна кількість балів
1.	Складання індивідуального плану роботи	1
2.	Підготовка та проведення лабораторних (практичних, семінарських) занять з дисциплін (6 занять, кожне оцінюється в межах 6 балів: «відмінно» = 5-6 балів;	36

	«добре» = 3-4 бали; «задовільно» = 1-2 бали)	
3.	Підготовка та проведення лекційного заняття з дисциплін (1 заняття оцінюється в межах 8 балів: «відмінно» = 7-8 балів; «добре» = 5-6 балів; «задовільно» = 3-4 бали)	8
4.	Протоколи обговорення 7 проведених аудиторних занять (1 лекції та 6 лабораторних, практичних, семінарських)	7
5.	Аналіз відвіданих 6 аудиторних занять (2 лекції, 4 лабораторних (практичних, семінарських) заняття)	9
6.	Виконання запланованих завдань з методичної, організаційної, наукової роботи згідно затвердженого індивідуального плану	10
7.	Зміст та оформлення звітної документації (конспекти занять і заходів та відповідні дидактичні матеріали до них, звіт тощо)	10
8.	Створення мультимедійних презентацій до аудиторних занять	5
9.	Складання тестових завдань для поточного та модульного етапів контролю	5
10.	Виконавча дисципліна практиканта (вчасність, відповідальність, добросовісність)	4
11.	Захист звіту	5
Всього:		100

Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними судженнями чи дослідженнями. Виявлення ознак академічної недоброчесності у роботі аспіранта є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від ступеня плагіату чи обману.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
		незадовільно з обов'язковим	не зараховано з

0-34	F	повторним вивченням дисципліни	обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--------------------------------	---

6. Компетентності, яких аспірант набуває в процесі вивчення дисципліни

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні завдання в галузі біології у процесі проведення дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення самостійного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення і інтегруються у світовий науковий простір через публікації
Загальні компетентності	ЗК01, ЗК04, ЗК06
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК04

Програмні результати навчання:

PH03. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати аналізу джерел літератури, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень, експерименту) і математичного та/або комп'ютерного моделювання.

PH05. Знати праці провідних зарубіжних вчених, наукові школи та фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження.

7. Інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні:

1. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи: підруч. Київ: КПП імені І. Сікорського, 2019. 290 с.
2. Методика викладання у вищій школі: Навч. пос. /В. В Каплінський. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
3. Нагаєв В.М. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. Київ: Стильна типографія, 2019. 237 с.
4. Нагаєв В.М., Портян М.О. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. / В.М.Нагаєв, М.О. Портян. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Харків: Стильна типографія, 2018. 289 с.
5. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі: збірник тестових завдань для аспірантів – здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня підготовки – «Доктор філософії (PhD)» (денна форма навчання) / уклад. Л. І. Васецька. Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. 166 с.

6. Педагогіка вищої школи : навч. пос. / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240с.

7. Педагогічна практика: програми, навчально-виховна робота студентів, звітність : навч.-метод. посіб. / Мороз І. В. та ін.; за заг. ред.: І. В. Мороза, Т. С. Івахи. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. 221 с.

8. Keith Smyth, Christina Mainka Pedagogy and Learning Technology: A Practical Guide. Edinburgh : Napier University, 2006. 249 p.

9. Vieluf S., et al. Teaching Practices and Pedagogical Innovation: Evidence from TALIS. OECD Publishing, 2012. 174 p.

Допоміжні

10. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Академвидав, 2004. 320 с.

11. Канівець Т.М. Основи педагогічного оцінювання: навч.-метод. пос. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М. 2012. 102 с.

12. Кобернік С.Г. Щоденник виробничої науково-педагогічної практики студентів 1-го курсу ступеня магістра (для денної та заочної форм навчання) спеціальностей: 014.05 Середня освіта (Біологія), 014.06 Середня освіта (Хімія), 014.07 Середня освіта (Географія) / С.Г. Кобернік, Т.С. Іваха, О.А. Цуруль. 3-тє вид. перероб. та доп. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 64 с.

13. Козубовська І.В., Повідайчик О.С. Інноваційні технології підготовки фахівців у вищій школі : метод. рекомендації для аспірантів і магістрів. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 40 с.

14. Інтерактивні технології навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник / Н.П. Волкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 360 с.

15. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. К.: НТУ, 2017. 172 с.

16. Мачинська Н.І., Стельмах С.С. Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навч.-метод. пос. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 180 с.

17. Основи методичної діяльності викладача (побудова і застосування ігрових технологій): навч.-метод. рек. / Євсюков О. Ф., Борисова А. О. ; Міжнар. екон.-гуманітар. ун-т ім. Степана Дем'янчука. Харків : Бровін О.В. 2016. 51 с.

18. Педагогіка інновацій у вищій школі. Навч.-метод. пос. / О.В. Волошина. Вінниця, 2014. 161 с.

19. Самостійна робота студентів з методик навчання природничих дисциплін: теорія та практика: монографія / С.Г. Кобернік, І.В. Мороз, О.А. Цуруль та ін. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова. 2011. 315 с.

20. Стрельніков В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації

викладачів МПК ПУЕТ / В.Ю. Стрельников, І.Г. Брітченко. Полтава : ПУЕТ. 2013. 309 с.

21. Теоретичні засади науково-дослідницької діяльності суб'єктів освітнього процесу університетів: практичний пос. Авторський колектив: В. Майборода, О. Ярошенко, Ю. Скиба; за ред. О. Ярошенко. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України. 2015. 174 с.

22. Шапран О. І., Новак О.М. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький: Домбровська Я.М., 2018. 280 с.

23. Smyth K. and Mainka Ch. Pedagogy and learning technology: a practical guide. Edinburgh Napier University, Edinburgh.2010. 168 p.

Інформаційні ресурси

24. Верховна рада України: офіційний сайт: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

25. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: URL: <https://dnpb.gov.ua>

26. Закон України «Про вищу освіту»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

27. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19?find=1&text=%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE-%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD#Text>:

28. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: URL: www.mon.gov.ua

29. Національна рамка кваліфікацій: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

30. Building the on-demand workforce / Fuller J.B., Raman M., Palano J., Bailey A., Vaduganathan N., Kaufman E., Laverdière R., Lovett S. ; Harvard business school. 2020. 32 p. URL : https://www.hbs.edu/managing-the-future-of-work/Documents/Building_The_OnDemand_Workforce.pdf/

31. Mozaik Education : URL: <https://www.mozaweb.com/uk/>

32. Open TextBooks Library : URL: <https://open.umn.edu/opentextbooks>

33. Tuning Educational Structures in Europe Tuning Educational Structures in Europe : URL: <https://www.unideusto.org/tuningeu/>

34. Wikibooks : URL: <https://en.wikibooks.org/wiki/Shelf:Education>